

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
3. мај 2017. године
Београд

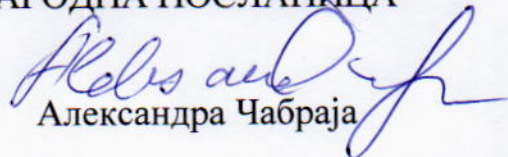
ПРИМЉЕНО: 03. 05. 2017

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредности
ОП	63А-1090/17		

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О КУЛТУРНИМ ДОБРИМА, с предлогом да се сходно члану 167. Пословника Народне скупштине донесе по хитном поступку.

НАРОДНА ПОСЛАНИЦА

Александра Чабраја

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА
ЗАКОНА О КУЛТУРНИМ ДОБРИМА

Члан 1.

У Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94.)

Члан 130, став 1, мења се и гласи:

„Члан 130.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 нових динара казниће се за прекршај установа, предузеће, друга организација и друго правно лице:

- 1) ако неодговарајућом заштитом или неодговарајућом организацијом радова допринесе оштећењу или уништењу културног добра (члан 7. овог закона);
- 2) ако оштети или уништи добро које ужива претходну заштиту (члан 7. овог закона);
- 3) ако о извршеном евидентирању непокретности која ужива претходну заштиту не обавести у року од 30 дана сопственика, као и општину (члан 29. овог закона);
- 4) ако не чува и не одржава културно добро и не спроводи утврђене мере заштите (члан 31. став 1. тачка 1) овог закона);
- 5) ако неодложно не обавести установу заштите о свим правним и физичким променама насталим у вези с културним добром (члан 31. став 1. тачка 2) овог закона);
- 6) ако не дозволи научна и стручна истраживања, техничка и друга снимања као и извођење техничких мера заштите на културном добру, у складу с одредбама овог закона (члан 31. став 1. тачка 3) овог закона);
- 7) ако не обезбеди доступност културног добра јавности (члан 31. став 1. тачка 4) овог закона);
- 8) ако поступи противно одредби члана 32. овог закона;
- 9) ако не уступи културно добро ради излагања на значајним повременим изложбама и изложбама организованим на основу уговора о међународној културној сарадњи (члан 35. став 1. овог закона);
- 10) ако се уступљено културно добро не врати у року од шест месеци од дана преузимања културног добра ради излагања на изложбама (члан 35. став 2. овог закона);
- 11) ако не пријави добро које ужива претходну заштиту надлежној установи заштите или не достави податке које она буде тражила (члан 36. тачка 1) овог закона);
- 12) ако не допусти установи заштите преглед добра и узимање потребних података за документацију о њему (члан 36. тачка 3) овог закона);
- 13) ако се не упозна с условима за предузимање мера техничке заштите и не прибави сагласност одговарајуће установе заштите (члан 36. тачка 4) овог закона);
- 14) ако не достави одређени број примерака сваке публикације коју је издао (члан 42. став 1. овог закона);
- 15) ако не чува публикацију у складу с чланом 42. став 6. овог закона;
- 16) ако сваког последњег дана у месецу не достави извештај о свим штампаним стварима у току тог месеца Народној библиотеци Србије (члан 44. овог закона);
- 17) ако не преда по једну неискоришћену копију сваког произведеног филма с одговарајућом документацијом, односно најбољу копију сваког увезеног филма за јавно приказивање (члан. 46. ст. 1, 2. и 3. овог закона);
- 18) ако изводи недозвољене радове на заштићеној околини непокретног културног добра (члан 54. став 1. тачка 5) овог закона);
- 19) ако не достави податке у року од 30 дана од дана уписа културног добра у регистар (члан 61. став 3. овог закона);
- 20) ако изнесе или извезе у иностранство добро које ужива претходну заштиту без сагласности надлежне установе (члан 80. став 2. и члан 83. став 3. овог закона);
- 21) ако не обезбеди стални надзор покретних културних добара од стране за то оспособљених радника у просторијама где се стално чувају и излажу, односно привремено излажу, као и ако не обезбеди покретна културна добра од пожара и физичко-хемијских и биолошких узрочника оштећења и неовлашћеног отуђења (члан 87. ст. 1. и 2. овог закона);

- 22) ако изложи покретна културна добра која нису категорисана, стручно обрађена и уписана у регистар културних добара (члан 88. овог закона);
- 23) ако изложи културна добра која се не могу излагати ван установе заштите (члан 89. овог закона);
- 24) ако поступи противно одредби члана 92. овог закона,
- 25) ако предузима мере техничке заштите или изводи друге радове на непокретном културном добру противно одредбама чл. 99. и 102. овог закона;
- 26) ако у року од седам дана не обавести Републички завод за заштиту споменика културе о утврђеним условима за предузимање мера техничке заштите и других радова на непокретним културним добрима и културним добрима од великог значаја (члан 100. став 2. овог закона);
- 27) ако у року од седам дана не обавести Републички завод за заштиту споменика културе о датој сагласности на пројекте и документацију за извођење радова на непокретним културним добрима и културним добрима од великог значаја (члан 101. став 2. овог закона);
- 28) ако не обустави, односно привремено не обустави извођење радова према акту о забрани извођења радова (члан 103. ст. 1. и 2. овог закона);
- 29) ако у року од 15 дана од дана завршетка радова на културном добру о томе не обавести надлежни завод (члан 105. став 1. овог закона);
- 30) ако не води документацију о предузимању мера техничке заштите и другим радовима на културним добрима (члан 106. овог закона);
- 31) ако не прекине извођење грађевинских и других радова и не обавести надлежни завод за заштиту споменика културе о археолошком налазишту или археолошким предметима, односно ако не предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (члан 109. став 1. овог закона);
- 32) ако инвеститор не обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом извођења радова на инвестиционом објекту, до предаје тог добра овлашћеној установи заштите (члан 110. овог закона);
- 33) ако изводи мере техничке заштите противно прописаним условима и начину предузимања мера техничке заштите (члан 111. овог закона).

Казном затвора до 60 дана, односно новчаном казном од 10.000 до 100.000 нових динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана сопственик културног добра, а одговорно лице у установи и другом правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 нових динара.“

Члан 2.

У Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94.)

Члан 131. мења се и гласи:

„Члан 131.

Новчаном казном од 90.000 до 900.000 нових динара казниће се за прекршај установа, предузеће и друго правно лице у чијем раду настаје регистратурски материјал:

- 1) ако не води основну евиденцију, не означава и не датира регистратурски материјал (члан 37. став 1. тачка 1) овог закона);
- 2) ако не чува регистратурски материјал у сређеном и безбедном стању (члан 37. став 1. тачка 2) овог закона);
- 3) ако не класификује и не архивира регистратурски материјал (члан 37. став 1. тачка 3) овог закона);
- 4) ако у предвиђеном року не врши одабирање архивске грађе и излучивање безвредног регистратурског материјала (члан 37. став 1. тачка 4) овог закона);
- 5) ако уништи излучени безвредни регистратурски материјал без писменог одобрења надлежног архива (члан 37. став 2. овог закона);
- 6) ако не утврди начин евидентирања регистратурског материјала, његовог чувања, класификације и архивирања, ако не утврди листе категорија регистратурског материјала с роковима чувања, односно ако не утврди начин заштите и коришћења података и докумената насталих у процесу аутоматске обраде података (члан 38. овог закона)

Новчаном казном од 9.000 до 90.000 нових динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у установи и другом правном лицу.“

Члан 3.

У Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94.)

Члан 132. мења се и гласи:

„Члан 132.

Новчаном казном од 80.000 до 800.000 нових динара казниће се за прекршај установа:

- 1) ако не спроведе мере заштите и не обезбеди археолошко налазиште и налаз (члан 113. став 2. овог закона);
- 2) ако не води дневник радова и другу документацију о тим радовима (члан 115. став 1. овог закона);
- 3) ако не преда извештај у складу с чланом 116. став 1. овог закона;
- 4) ако задржи покретне археолошке налазе које пронађе приликом археолошких ископавања дуже од годину дана (члан 117. став 1. овог закона);
- 5) ако у року од једне године не преда примерак документације органу који је издао одобрење за археолошко ископавање (члан 117. став 2. овог закона).

Новчаном казном од 8.000 до 80.000 нових динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и стручно лице које врши археолошка ископавања, као и одговорно лице у установи која врши археолошка ископавања.“

Члан 4.

У Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94.)

Члан 133. мења се и гласи:

„Члан 133.

Новчаном казном од 70.000 до 700.000 нових динара казниће се за прекршај установа, односно предузеће ако назив, име и лик културног добра, као и само културно добро, користи у комерцијалне сврхе или било какве друге приватне сврхе без одобрења (члан 73. овог закона).

Новчаном казном од 7.000 до 70.000 нових динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у установи, односно предузећу.“

Члан 5.

У Закону о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/ 94.)

Члан 134. мења се и гласи:

„Члан 134.

Казном затвора до 30 дана, односно новчаном казном од 10.000 до 100.000 нових динара казниће се за прекршај лице које ван организованог истраживања, ископа из земље, односно извади из воде добро које ужива претходну заштиту, ако у року од 24 сата не обавести установу заштите и орган унутрашњих послова (члан 28. став 1. овог закона).“

Члан 6.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“.

Образложење

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1, тачка 10, Устава Републике Србије, према којем Република Србија уређује и обезбеђује систем у области културе и друге односе од интереса за Републику Србију у складу са Уставом.

II. Разлози за доношење закона

Предложеним Законом о изменама Закона о културним добрима предлажу се измене из следећих разлога:

Будући да је Закон о културним добрима донесен пре више од двадесет година, а да је у међувремену дошло до знатних промена у реалној вредности прописаних казни од којих многе ни приликом првобитног доношења овог Закона нису биле примерене сврси, као и то да ни постојећи закон готово уопште није био примењиван у пракси, неопходно је донети нови закон, односно измене постојећег закона, који ће обезбедити и омогућити очување културне баштине Републике Србије. Познато је да културна добра у Србији нису адекватно заштићена и да су многа културна добра од изузетног значаја уништена и оштећена због неадекватне заштите, немара и небриге. Стога сматрамо да је неопходно изменити постојећи Закон о културним добрима и одредити адекватне казне за уништавање културних добара и културне баштине Републике Србије.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Уз Члан 1:

Предвиђене казне непримерене су прекршајима који узрокују озбиљну штету и уништења културних добара, која пак представљају велику штету за државу. Вишеструко увећање износа казни примеренија је казна за оштећења културних добара и превентивним деловањем допринело би бољој заштити културних добара у Републици Србији.

Уз Члан 2.

Предвиђене казне непримерене су за озбиљне пропусте у вођењу евиденције о културним добрима. Адекватна заштита културних добара подразумева и адекватну евиденцију. Вишеструко увећање износа казни за ове прекршаје превентивним деловањем допринело би бољој заштити културних добара.

Уз Члан 3.

Законом предвиђене казне непримерене су за озбиљне пропусте у обезбеђивању археолошких налазишта и вођењу евиденције о њима. Вишеструко увећање износа казни за ове прекршаје превентивним деловањем допринело би ефикаснијој заштити археолошких налазишта у Србији.

Уз Члан 4.

Коришћење културних добара у комерцијалне сврхе или било какве друге приватне сврхе без претходног одобрења недопустиво је. Због тога би повећање износа казни допринело бољој заштити културних добара и спречило њихову злоупотребу.

Уз Члан 5.

Повећање предвиђених казни спречило би неовлашћено ископавање претходно заштићених добара на територији Републике Србије, злоупотребу археолошких налазишта и крађу археолошких налаза.

Уз Члан 6.

Одређује се дан ступања на снагу овог Закона.

IV. Финансијска средства потребна за примену закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. Анализа ефеката закона

Усвајањем предложеног закона омогућиће се боља и адекватнија заштита културних добара у Републици Србији, пре свега превентивним деловањем казних одредаба. Осим тога, предложене казне моћи ће да практично помогну у отклањању већ нанесене штете, што до сада није био случај.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење закона по хитном поступку предлаже се због тога што садашњи Закон о културним добрима, поготову у делу XI глава – Казнене одредбе, више не одговара реалним вредностима штете која произлази из оштећења и занемаривања културних добара, што је један од важних узрока пропадања културне баштине Републике Србије, које већ дуже време често поприма забрињавајуће размере. Постојећи закон, са својим неадекватним решењима и готово занемарљивим казнама,

не подстиче бригу о културним добрима, већ напротив, благим казнама ствара предуслове за несавесно поступање према културним добрима. Стога је неопходно што пре изменити постојећи закон и заложити се за његову доследну примену.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народна посланица Александра Чабраја

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама Закона о kulturnim dobrima
The Law Proposal on amending the Law on Cultural Heritage

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога закона о изменама и допунама Закона о уџбеницима.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 3. мај 2017. године

НАРОДНА ПОСЛАНИЦА

Александра Чабраја

